

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 7849/13

לפני : כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט צ' זילברטל

העותרת : פלונית

נגד

המשיבים : 1. בית הדין הרבני האזורי באר שבע
2. בית הדין הרבני הגדול בירושלים
3. פלוני

עתירה למתן צו על-תנאי ולמתן צו ביניים

בשם העותרת : עו"ד אריאל ממון

בשם המשיב 3 : עו"ד מוטי יוסף

פסק-דין

השופטת א' חיות :

זוהי עתירה לביטול החלטותיהם של בית הדין הרבני האזורי בבאר שבע (להלן : בית הדין האזורי) ושל בית הדין הרבני הגדול (להלן : בית הדין הגדול), שניתנו במסגרת הליך גירושין המתנהל בין העותרת למשיב 3. באותן החלטות קבעו בתי הדין הרבניים כי הם מוסמכים לדון בסוגיית חלוקת הרכוש של בני הזוג.

1. העותרת והמשיב 3 (להלן : המשיב) נישאו זה לזו כדת משה וישראל בחודש יוני 1996 ונולדו להם שני בנים. לאחר שיחסי בני הזוג עלו על שרטון, הגיש המשיב בחודש נובמבר 2011 לבית הדין האזורי "תביעת שלום בית ולחילופין תביעת גירושין" (להלן : תביעת הגירושין) בה כרך, בין היתר, את סוגיית חלוקת הרכוש של בני הזוג. העותרת מצידה הגישה בחודש פברואר

2012 לבית המשפט לענייני משפחה בבאר שבע תביעה למזונות אישה ולמזונות קטינים ובחודש מרץ 2012 הגישה תביעה רכושית נגד המשיב, אימו וחברה שבבעלותו. בדיון שנערך בפני בית הדין האזורי ביום 16.2.2012 טענה העותרת כי בית הדין אינו מוסמך לדון בסוגיית חלוקת הרכוש וביתר הסוגיות שנכרכו בתביעת הגירושין, וזאת לטענתה משום שתביעת הגירושין אינה כנה ומשום שהכריכה בוצעה שלא כדין, שלא בכנות ובחוסר תום-לב מצידו של המשיב תוך שהוא מעלים מבית הדין נכסים רבים שבבעלותו. בהחלטתו מיום 3.5.2013 דחה בית הדין האזורי את טענות העותרת בקובעו כי עצם הגשתה של תביעה לשלום בית ולחלופין תביעה לגירושין אין בה כדי להעיד על חוסר כנותה של התביעה. עוד קבע בית הדין האזורי כי כריכת סוגיית הרכוש בתביעת הגירושין בוצעה על-ידי המשיב בכנות וכדין, וכי טענותיה של העותרת להעלמת נכסים תתבררנה לגופן במהלך הדיון שיתקיים בפני בית הדין הרבני אך אין בה כדי לפסול על הסף את סמכותו של בית הדין לדון בסוגיית חלוקת הרכוש. ערעור שהגישה העותרת לבית הדין הרבני הגדול נדחה ביום 6.10.2013 על יסוד הטעמים שפירט בית הדין האזורי בהחלטתו.

2. מכאן העתירה שבפנינו בה טוענת העותרת כי החלטותיהם של בית הדין האזורי ושל בית הדין הגדול מתעלמות מכך שסוגיית חלוקת הרכוש לא נכרכה כדין בתביעת הגירושין שהגיש המשיב. לטענת העותרת, הסעד העיקרי שהתבקש בתביעת המשיב היה שלום בית ולא גירושין ועל כן לא ניתן היה לכרוך בתביעה זו את סוגיית חלוקת הרכוש של בני הזוג. עוד טוענת העותרת כי המשיב לא פירט בתביעתו את כל הרכוש השייך לבני הזוג ובמקביל להגשתה הוא אף פעל להברחת נכסים לצדדים שלישיים, ולפיכך כריכת סוגיית הרכוש בתביעת הגירושין בוצעה על-ידו שלא בכנות ובחוסר תום-לב. בהקשר זה טוענת העותרת כי בפסק הדין שניתן בבית המשפט לענייני משפחה בתביעת המזונות שהגישה, נקבע כי המשיב לא פירט את מלוא נכסיו ולא הציג תמונה ברורה על אודות הכנסותיו ויכולתו הכלכלית. לטענת העותרת יש בדברים אלה כדי לחזק את טענותיה באשר לחוסר תום-הלב שבו נגועה התנהלותו של המשיב, ושגה בית הדין הרבני בהתעלמו מפסיקתו של בית המשפט לענייני משפחה. כמו כן טוענת העותרת כי החלטתו של בית הדין הגדול לא נומקה כלל וניתנה מבלי שהוגשה תגובתו של המשיב. העותרת מוסיפה וטוענת כי בית הדין התעלם מהנזק הדיוני הצפוי לבני הזוג בשל הצורך לנהל הליכים כפולים ביחס לחלוקת הרכוש. כך, לטענתה, בפני בית

הדין הרבני יתבררו הטענות ביחס לרכוש שפירט המשיב בתביעת הגירושין ואילו טענותיה שלה ביחס ליתר הרכוש שהעביר המשיב לצדדים שלישיים תתבררנה בפני בית המשפט לענייני משפחה. לבסוף מבקשת העותרת כי יוצא צו ביניים האוסר על בית הדין האזורי ועל בית הדין הגדול לדון בענייני חלוקת הרכוש עד להכרעה בעתירה.

3. המשיב טוען מצידו כי הסמכות לדון בחלוקת הרכוש של בני הזוג נתונה לבית הדין הרבני, שכן תביעת הגירושין שהגיש הייתה כנה וכך גם הכריכה של ענייני הרכוש בתביעה זו. לטענת המשיב אין כל חובה לפרט בעת הגשת תביעת גירושין את כלל הרכוש המשותף של בני הזוג ונושא זה דינו להתברר בשלב ההוכחות. עוד טוען המשיב כי לאחר שאיפתו לשלום בית לא הסתייעה נסללה הדרך לגירושיהם של בני הזוג, ובמצב דברים זה התביעה לגירושין היא החלק העיקרי בתביעתו וניתן היה לכרוך בה את סוגיית חלוקת הרכוש. המשיב מוסיף וטוען כי טענותיה של העותרת נבחנו ונדחו על-ידי שתי ערכאות ולדבריו בית הדין הגדול שקל את טענותיה והחלטתו נסמכה על אותם הנימוקים של בית הדין האזורי.

4. דין העתירה להידחות על הסף.

הלכה ידועה ומושרשת היא כי בית משפט זה בשבתו כבית משפט גבוה לצדק איננו ערכאת ערעור על החלטותיהם של בתי הדין הרבניים, והתערבותו בהכרעותיהם מכוח סמכותו הקבועה בסעיף 15 לחוק יסוד: השפיטה מצומצמת למקרים קיצוניים של פגיעה בעקרונות הצדק הטבעי, סטייה מהוראות החוק, חריגה מסמכות או למקרים בהם נדרש סעד מן הצדק שאינו בסמכותו של בית משפט או בית דין אחר (ראו: בג"ץ 8638/03 אמיר נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים, פסקה 10 (6.4.2006); בג"ץ 1873/07 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול (22.3.2007); בג"ץ 6473/07 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול, פסקה 3 (15.11.2007)). המקרה דנן אינו נמנה עם אותם מקרים.

בית הדין האזורי בחן את טענות הצדדים בכתב ובעל פה ביחס לשאלת סמכותו לדון בחלוקת הרכוש, ולאחר שקילת הטענות הוציא תחת ידיו החלטה מנומקת הנסמכת, בין היתר, על פסיקתו של בית משפט זה. בית הדין ציין בהחלטתו כי עצם הגשתה של תביעה לשלום בית ולחלופין תביעה

לגירושין אינה מעידה על חוסר כנותה של תביעת הגירושין ולא מצאתי כי נפל פגם בקביעתו זו (ראו בהקשר זה: בג"ץ 6334/96 אליהו נ' בית-הדין הרבני האזורי בתל-אביב, פ"ד נג(2) 153, 163 (1999)). עוד קבע בית הדין האזורי כי כריכת הרכוש לתביעת הגירושין הייתה כנה ונעשתה כדין, שכן המשיב חשף בתביעתו פרטים רבים בדבר הכנסותיו ובדבר רכושם המשותף של הצדדים. עוד הדגיש בית הדין האזורי כי טענותיה של העותרת להעלמת הנכסים מצד המשיב תתבררנה לגופן במסגרת הדיון שיתקיים בשאלת חלוקת הרכוש, בצינו כי אין בטענתה זו כדי לשלול כבר בשלב המקדמי את כנות הכריכה. השאלה האם היעדר פירוט מלוא נכסיו של בן הזוג פוגמת בכנות הכריכה באופן השולל את סמכותו של בית הדין הרבני לדון בחלוקת הרכוש בין בני הזוג נדונה בבג"ץ 5747/03 פלוני נ' פלונית (9.6.2004). באותו מקרה נקבע כי שאלת כנות הכריכה היא שאלה עובדתית במהותה הנבחנת על רקע נסיבותיו המיוחדות של כל מקרה וכי "יתכנו מקרים בהם בהתחשב במכלול נסיבות העניין, העדר פירוט ממצה של מלוא הנכסים של בני-הזוג לא ילמד על פגיעה מהותית בתום-הלב הדרוש לשם הוכחת כנות הכריכה" (שם, פסקה 7). בית הדין האזורי היה ער לפסיקה זו וקבע כי בחינת מכלול נסיבות המקרה דן מעלה כי המשיב עמד במבחני הכריכה וזו נעשתה על-ידו כדין ובכנות. החלטתו של בית הדין האזורי התבססה, אפוא, על נסיבותיו הקונקרטיים של המקרה דן ומכל מקום היא מותירה פתח לדיון ענייני בטענות העותרת ועל כן לא מצאתי כי נפלה בה טעות שבדין או פגם אחר המצדיק את התערבותו של בית משפט זה. אשר להחלטתו של בית הדין הגדול, אין כל פסול בהחלטתו לדחות את ערעורה של העותרת בהתבסס על נימוקיו של בית הדין האזורי ודין טענותיה של העותרת בהקשר זה להידחות.

5. אשר על כן, העתירה נדחית וממילא נדחית גם הבקשה לצו ביניים.

בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

ניתן היום, א' בשבט התשע"ד (2.1.2014).

